

НАРОДНА БАНКА

СРБИЈЕ

Finansiranje MSP u Srbiji

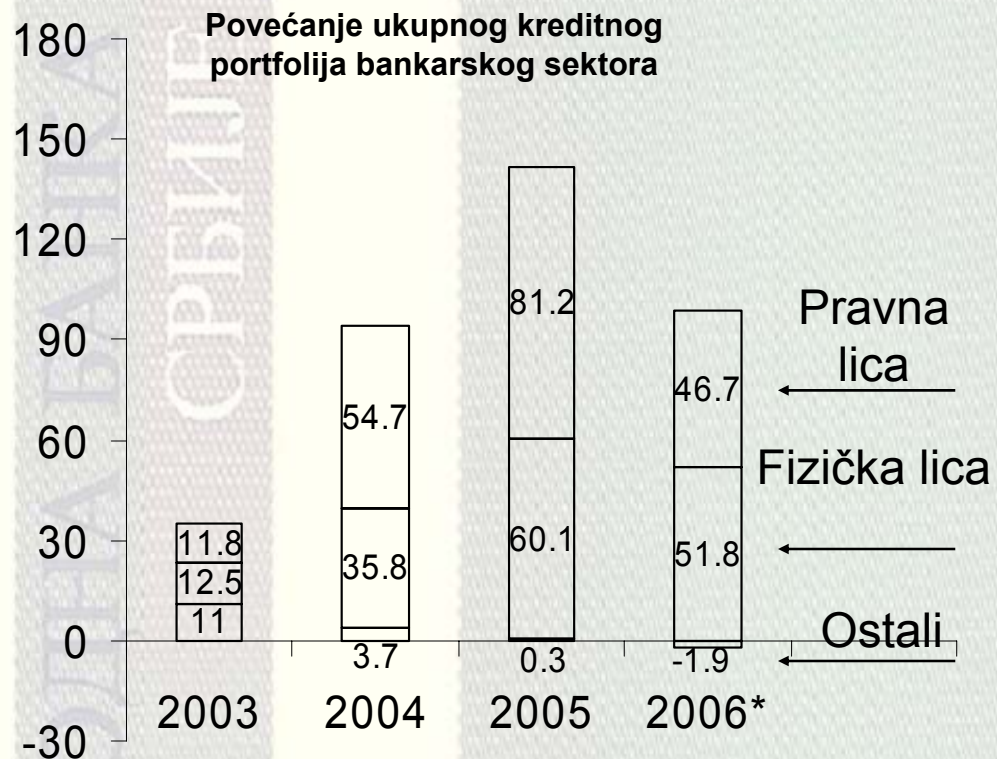
Radovan Jelašić – guverner Narodne banke Srbije
Beograd, 17. oktobar 2006.

Banke još uvek nemaju mnogo interesa od finansiranja MSP – i to ne samo u Srbiji

---

- Godišnji izveštaji obično nedostupni ili lošeg kvaliteta;
- Visoke kamatne stope koje odgovaraju nivou rizika nisu prihvatljive;
- Visok nivo rizika nije vezan samo za određenog kreditora MSP već za čitav poslovni lanac tog MSP;
- Pravni troškovi su visoki – nema neke velike razlike u poređenju sa velikim kompanijama, iako su iznosi kredita znatno niži;
- Registar kredita još uvek ne postoji;
- Radno intenzivnija kategorija kredita ali nedovoljan prinos za kredite pravnom licu!

Pored uobičajenih bankarskih kredita, MSP u Srbiji se na raspolaganju nalaze i tzv. soft krediti

NBS kao agent

1. Evropska agencija za rekonstrukciju (EAR)
2. Evropska investiciona banka (EIB)
3. Vlada Italije (VI)

4. Evropski fond za Srbiju

5. Razvojni fond

6. Fond za MSP

Upravlja Republika Srbija

* Preliminarni podaci do 31.08.2006.

Kredit EAR je prvi kredit namenjen isključivo MSP

- Početni iznos kredita : €15mn
- Ukupni iznos kredita : €35,5mn (28,4+7,1)
- Iznos kredita : € 20.000 – 200.000
- Kamatna stopa : 9,49% – 7,99% p.a.
- Rok otplate : 1 + 4 = 5 godina
- Broj kredita : 299
- Nova radna mesta : 2.486
- 85% kredita iskorišćeno za kupovanje opreme

Učestvuju:

Čačanska banka, Komercijalna banka, ERSTE Bank, Zepter banka i HVB.

EIB je već obezbedila i drugi* kredit!

▪ Početni iznos kredita	:	€ 45mn
▪ Ukupni iznos kredita	:	€ 10,3mn
▪ Iznos kredita	:	€ 20.000 – nema granice
▪ Kamatna stopa	:	7,23% p.a.
▪ Rok otplate za MSP		3 + 9 = 12
▪ Rok otplate za opštine	:	5 + 10 = 15
▪ Broj realizovanih/planiranih kredita	:	16/27
▪ Realizovana/planirana radna mesta	:	242/551
▪ Predviđa i finansiranje lokalne samouprave!		

Učestvuju:

Kulska banka, Komercijalna banka, ERSTE Bank i HVB

* Prva tranša u iznosu od 20 miliona evra je već realizovana

Kredit Vlade Italije je nedavno odobren

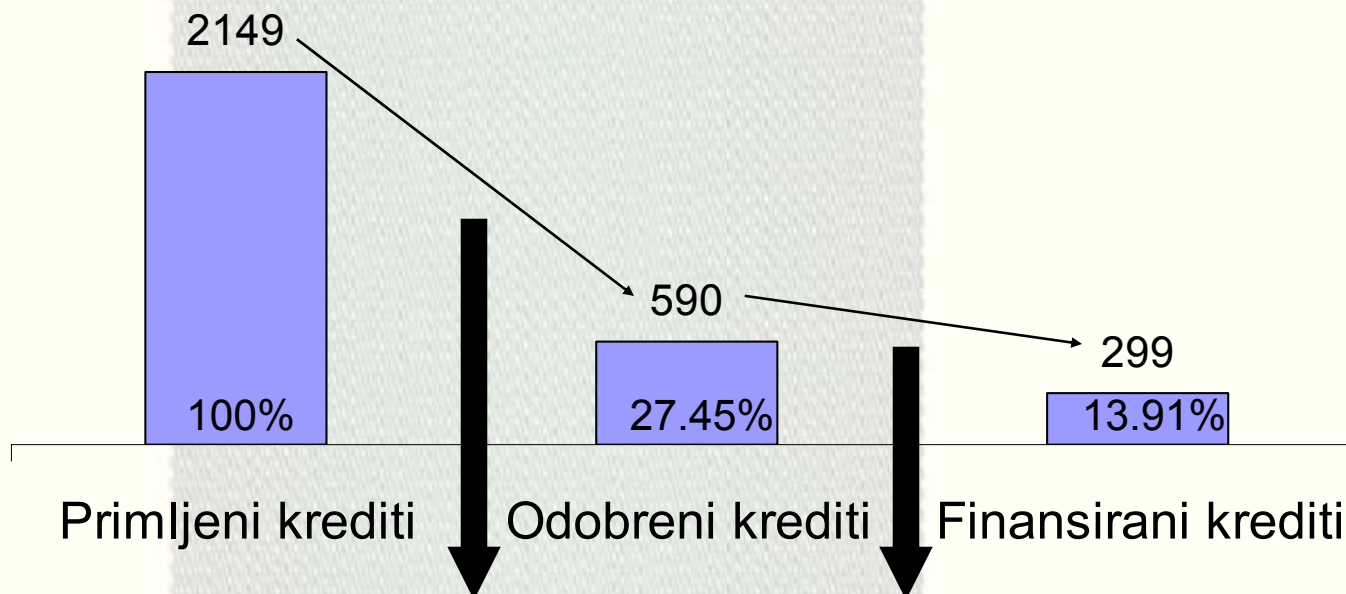

▪ Početni iznos kredita	:	€33,25mn
▪ Ukupni iznos kredita	:	€11,30mn
▪ Iznos kredita	:	€ 50.000–1.000.000
▪ Kamatna stopa	:	4,9% p.a.
▪ Rok otplate	:	6 + 2 = 8 godina
▪ Broj kredita	:	33
▪ Nova radna mesta	:	185

Učestvuju:

Banca Intesa, Komercijalna banka i HVB

Razlika između primljenih i finansiranih kredita još uvek je velika *

- Nerealan poslovni plan
- Neadekvatne garancije
- Neprihvatljivi bilansi stanja
- Prezaduženost
- Nemogućnost registrovanja hipoteke

* Na osnovu kredita za MSP u okviru projekta EAR

Evropski fond za Jugoistočnu Evropu

- Spajanje sredstava EAR i Evropskog fonda za Srbiju u cilju:
  - upravljanja leveridžom
  - prikupljanja dodatnih sredstava od strane međunarodnih finansijskih institucija i privatnih investicionih fondova
- Obezbeđivanje stručne pomoći i sredstava malim i srednjim preduzećima koja danas nisu prihvatljiva za banke – ne jeftina sredstva, već sredstva;
- Obezbeđivanje nove generacije usluga – sekuritizacija, opštinsko finansiranje, energetska efikasnost